

IR-XIV.432.2.177.2021

DECYZJA Nr 123/21

Zarządu Województwa Świętokrzyskiego

z dnia 20 października 2021 r.

w sprawie zwrotu dofinansowania

podjęta przez Zarząd Województwa Świętokrzyskiego jako Instytucja Zarządzająca Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020:

w składzie:

- 1) Andrzej Bętkowski – Marszałek Województwa Świętokrzyskiego
- 2) Marek Bogusławski – Wicemarszałek Województwa Świętokrzyskiego
- 3) Renata Janik – Wicemarszałek Województwa Świętokrzyskiego
- 4) Marek Jońca – Członek Zarządu Województwa Świętokrzyskiego

Na podstawie art. 138 § 1 ust. 1 i 104 i art. 107 § 1-3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735, z późn. zm.), art. 207 ust. 1 pkt 2, ust. 12a pkt 1 i art. 67 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r., poz. 305, z późn. zm.), oraz art. 6, art. 9 ust. 1 pkt 2, ust. 2 pkt 8 i 9 lit. a ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2020 r. poz. 818, z późn. zm.), art. 41 ust. 2 pkt 4 oraz art. 46 ust. 2a ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2020 r. poz. 1668, z późn. zm.),

po rozpatrzeniu wniosku .....,
....., NIP ....., REGON ....., reprezentowanej przez Prezesa Zarządu .....,

w sprawie:

ponownego rozpatrzenia sprawy zakończonej decyzją nr 111/21 z dnia 25 sierpnia 2021 r. wydaną przez Zarząd Województwa Świętokrzyskiego określającą ..... przypadającą do zwrotu kwotę dofinansowania ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, udzielonego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na

lata 2014-2020 na podstawie umowy o dofinansowanie nr RPSW..... (z późn. zm.), terminu od którego nalicza się odsetki oraz sposób zwrotu środków,

po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu: 20 października 2021 r.

Zarząd Województwa Świętokrzyskiego, jako Instytucja Zarządzająca Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020

orzeka:

utrzymać w mocy decyzję nr 111/21 Zarządu Województwa Świętokrzyskiego z dnia 25 sierpnia 2021 r.

UZASADNIENIE

Przedmiotem wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy wniesionego przez ..... reprezentowanej przez Prezesa Zarządu ..... jest podjęta w dniu 25 sierpnia 2021 r. przez Zarząd Województwa Świętokrzyskiego jako Instytucję Zarządzającą Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 (zwaną dalej „IZ”, „Instytucją Zarządzającą” lub „Organem”), decyzja administracyjna nr 111/21 (zwaną dalej „decyzją”) orzekająca o zwrocie dofinansowania ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (zwanego dalej „EFRR”) wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, udzielonego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 (zwanego dalej: „RPOWŚ 2014-2020”) na podstawie umowy nr RPSW..... zawartej w dniu 1 czerwca 2017 r. o dofinansowanie projektu pn.: „.....” (zwanej dalej: „umową o dofinansowanie”).

W przedmiotowej decyzji zgodnie z art. 207 ust. 12a ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305, z późn. zm.), zwanej dalej „u.f.p.”, zawarto pouczenie o możliwości zwrócenia się do Instytucji Zarządzającej z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji.

Wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy sporządzony przez ....., ... reprezentowana przez Prezesa Zarządu ....., zwanej dalej „Stroną” lub „Beneficjentem”, wpłynął na Kancelarię Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego w Kielcach w dniu 14 września 2021 r. (data stempla pocztowego dnia 12 września 2021 r.) tj. w przewidzianym prawem terminie.

W przedmiotowym wniosku Beneficjent zawniósł o ponowne rozpatrzenie sprawy i uchylenie decyzji nr 111/21 z dnia 25 sierpnia 2021 r.

Właściwość Zarządu Województwa Świętokrzyskiego wykonującego zadania Instytucji Zarządzającej do rozpatrzenia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy wynika z art. 207 ust. 12a u.f.p. Zgodnie z art. 67 ust. 1 w zw. z art. 60 pkt 6 u.f.p. do spraw dotyczących należności z tytułu zwrotu płatności dokonanych w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735, z późn. zm.) zwanej dalej „k.p.a.” i odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2020 r. poz. 1325, z późn. zm.) zwanej dalej „Ordynacją podatkową”). W związku z powyższym, na podstawie art. 127 § 3 k.p.a. wniosek Beneficjenta o ponowne rozpatrzenie sprawy dotyczący zaskarżonej decyzji podlega rozpoznaniu przy odpowiednim zastosowaniu przepisów k.p.a. dotyczących odwołań od decyzji.

Instytucja Zarządzająca, rozpoznając wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy, posiada uprawnienia organu odwoławczego, o których mowa w art. 138 § 1 k.p.a., a zatem jest uprawniona do kontroli wydanej uprzednio decyzji oraz do merytorycznego rozstrzygnięcia sprawy.

W wyniku analizy materiałów zgromadzonych w sprawie Instytucja Zarządzająca stwierdza, że wydana w dniu 25 sierpnia 2021 r. decyzja Instytucji Zarządzającej nr 111/21 zobowiązująca .....w ..... do zwrotu kwoty dofinansowania ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, udzielonego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 na podstawie umowy o dofinansowanie nr RPSW....., terminu od którego nalicza się odsetki oraz sposobu zwrotu środków została wydana w sposób prawidłowy i tym samym utrzymuje ją w mocy.

Instytucja Zarządzająca rozpatrując wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy, przeprowadziła analizę i ocenę materiału dowodowego zebranego w sprawie oraz dokonała następujących ustaleń faktycznych.

Instytucja Zarządzająca ogłosiła w dniu 24 lutego 2016 r. jednoetapowy konkurs zamknięty nr RPSW.02.05.00-IZ.00-26-030/16 naboru wniosków o dofinansowanie projektów w ramach Osi priorytetowej 2 - „Konkurencyjna gospodarka Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020” Działania 2.5 - „Wsparcie inwestycyjne sektora MSP”. Nabór wniosków o dofinansowanie ustalono na okres od 29.03.2016 r. do 29.04.2016 r.

W treści ogłoszenia o ww. konkursie zawarto informację, iż szczegółowe zasady składania wniosków zostały zamieszczone w Regulaminie konkursu zamkniętego nr RPSW.02.05.00-IZ.00-26-030/16, dostępnym na stronie internetowej Instytucji Zarządzającej tj. www.2014-2020.rpo-swietokrzyskie.pl oraz na portalu Funduszy Europejskich www.funduszeuropejskie.gov.pl.

Przedmiotowy regulamin, będący załącznikiem do Uchwały nr 1219/16 Zarządu Województwa Świętokrzyskiego z dnia 24 lutego 2016 r. stanowił uszczegółowienie informacji zawartych w ww. ogłoszeniu konkursowym.

Przed sporządzeniem wniosku o dofinansowanie każdy wnioskodawca był zobowiązany do zapoznania się z dokumentami, zamieszczonymi na stronie internetowej www.2014-2020.rpo-swietokrzyskie.pl, w skład których wchodziły m.in.:

- załącznik 2 „Wzór wniosku o dofinansowanie realizacji projektu w ramach osi priorytetowych 1-7 Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020,

- załącznik 12 „Wzór Umowy o dofinansowanie projektu z EFRR w ramach RPOWŚ na lata 2014 – 2020” wraz z załącznikami.

Ponadto, każdy wnioskodawca zgodnie z niniejszym Regulaminem zobowiązany był również do zapoznania się z dokumentem pn. „Wytyczne w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020”, opracowanym przez Ministra Infrastruktury i Rozwoju, zamieszczonym na stronie internetowej www.funduszeuropejskie.gov.pl.

Jednocześnie w wykazie obowiązujących aktów prawnych w ramach RPOWŚ 2014-2020 we wzorze Umowy o dofinansowanie, zamieszczonym na stronie internetowej www.2014-2020.rpo-swietokrzyskie.pl, wskazano, iż obowiązują zapisy Ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020, zwanej dalej: „ustawą wdrożeniową” oraz zapisy Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. UE L 347/320 z 20 grudnia 2013 r.), zwanego dalej: „rozporządzeniem ogólnym”.

Ponadto, w ww. wzorze umowy o dofinansowanie projektu w § 1 ust. 4 zamieszczono definicję pojęcia wytycznych tj. „Wytycznych” – należy przez to rozumieć wytyczne horyzontalne i wytyczne programowe stanowiące ujednoczone warunki i procedury wdrażania funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności stosowane przez Beneficjenta na podstawie Umowy o dofinansowanie Projektu...”

Ponadto, w § 1 ust. 10 ww. wzoru umowy o dofinansowanie projektu zamieszczono definicję wydatków kwalifikowalnych, zgodnie z którą za wydatki kwalifikowalne należy przez to rozumieć wydatki lub koszty uznane za kwalifikowalne i spełniające kryteria, zgodnie z rozporządzeniem ogólnym, jak również w rozumieniu ustawy wdrożeniowej i przepisów rozporządzeń wydanych do tej ustawy, oraz zgodnie z wytycznymi wskazanymi w § 1 pkt 5 lit. e).

Jednocześnie w § 1 ust. 13 ww. wzoru umowy o dofinansowanie projektu zamieszczono definicję umowy, zgodnie z którą przez „umowę” należy rozumieć niniejszą Umowę o dofinansowanie Projektu, której integralny załącznik stanowi wniosek o dofinansowanie, określającą obowiązki Stron Umowy oraz warunki przekazywania i wykorzystywania dofinansowania. W przypadku projektu partnerskiego Umowa o dofinansowanie Projektu, jest zawierana z partnerem wiodącym, o którym mowa z art. 33 ust. 5 pkt 4 ustawy wdrożeniowej, będącym Beneficjentem, odpowiedzialnym za przygotowanie i realizację Projektu.

Następnie w § 1 ust. 40 ww. wzoru umowy o dofinansowanie projektu zamieszczono następującą definicję nieprawidłowości: „nieprawidłowość - należy rozumieć nieprawidłowość, o której mowa w art. 2 pkt 36 rozporządzenia ogólnego, tj. każde naruszenie prawa unijnego lub prawa krajowego dotyczącego stosowania prawa unijnego, wynikające z działania lub zaniechania podmiotu gospodarczego zaangażowanego we wdrażanie funduszy polityki spójności, które ma lub może mieć szkodliwy wpływ na budżet Unii poprzez obciążenie budżetu Unii nieuzasadnionym wydatkiem”.

Ponadto, w § 3 ust. 1 ww. wzoru umowy o dofinansowanie projektu określono obowiązek Beneficjenta polegający na jego zobowiązaniu „do realizacji Projektu z należytą starannością, w szczególności ponosząc wydatki celowo, rzetelnie, racjonalnie i oszczędnie, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa unijnego i krajowego, w szczególności w oparciu o ustawę o finansach publicznych w zakresie dotyczącym wydatkowania środków publicznych, a także procedurami w ramach Programu oraz w sposób, który zapewni prawidłową i terminową realizację Projektu oraz osiągnięcie i utrzymanie celów, w tym wskaźników produktu i rezultatu, o których mowa w § 7 Umowy w trakcie realizacji Projektu oraz w okresie jego trwałości”.

W dalszej części ww. wzoru umowy wskazano w § 10, że „Jeżeli zostanie stwierdzone, że Beneficjent wykorzystał całość lub część dofinansowania niezgodnie z przeznaczeniem, bez zachowania obowiązujących procedur, lub pobrał całość lub część dofinansowania w sposób nienależny albo w nadmiernej wysokości, Beneficjent zobowiązuje się do zwrotu tych środków, odpowiednio w całości lub w części, wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, liczonymi od dnia przekazania środków na rachunek Beneficjenta, na zasadach określonych w ufp.”, a w przypadku, gdy te środki, podlegające zwrotowi nie zostałyby w odpowiednim terminie zwrócone przez Beneficjenta to Zarząd Województwa Świętokrzyskiego wydaje decyzję określającą kwotę przypadającą do zwrotu i termin od którego nalicza się odsetki oraz sposób zwrotu środków (vide § 10 ust. 5 wzoru umowy).

Do przedmiotowego konkursu zamkniętego Beneficjent przystąpił składając w dniu 29 kwietnia 2016 r. wniosek o dofinansowanie projektu pn.: „.....”
.....”na wnioskowaną kwotę dofinansowania w wysokości: ..... zł. W przedmiotowym wniosku o dofinansowanie w pkt. XVI-Oświadczenia Wnioskodawcy Beneficjent złożył m.in. następujące oświadczenie: „Oświadczam, iż jestem świadom praw i obowiązków związanych z realizacją projektu finansowanego z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach RPOWŚ na lata 2014-2020”.

W wyniku przeprowadzonej oceny formalnej i merytorycznej, przedmiotowy wniosek o dofinansowanie, zwany również „Projektem”, na podstawie Uchwały Nr ..... Zarządu Województwa Świętokrzyskiego z dnia 1 lutego 2017 r. został zakwalifikowany do wsparcia w ramach Działania 2.5 w kwocie dofinansowania w wysokości: ..... zł, uzyskując ... punkty i ... miejsce ex aequo na liście rankingowej projektów złożonych i wybranych do wsparcia w ramach przedmiotowego konkursu.

W wyniku ww. pozytywnej oceny formalnej i merytorycznej projektu, Instytucja Zarządzająca zawarła z Beneficjentem w dniu 1 czerwca 2017 r. Umowę nr RPSW.....
o dofinansowanie Projektu nr RPSW..... pn.: „.....”
.....” na kwotę dofinansowania ze środków EFRR w łącznej wysokości: ..... zł z terminem realizacji od 01.12.2016 r. do 30.06.2018 r.

Umowa o dofinansowanie zawarta z Beneficjentem w dniu 1 czerwca 2017 r. w porównaniu do ww. wzoru umowy obowiązującego na moment złożenia wniosku o dofinansowanie, zawierała zaktualizowane postanowienia, zgodnie z obowiązującym na dzień jej podpisania wzorem umowy o dofinansowanie. Beneficjent zobowiązany był do zapoznania się z warunkami i postanowieniami zawartymi w przedmiotowej Umowie o dofinansowanie przed jej podpisaniem. W niniejszej Umowie

o dofinansowanie znalazły się wszystkie wyżej omówione postanowienia zawarte w jej wzorze, stanowiącym załącznik do ww. Regulaminu konkursu zamkniętego.

W związku z czym, Beneficjent podpisując ww. umowę o dofinansowanie został poinformowany, że zobowiązany jest do realizacji Projektu z należytą starannością, w szczególności ponosząc wydatki celowo, rzetelnie, racjonalnie i oszczędnie, zgodnie zobowiązującymi przepisami prawa unijnego i krajowego, w szczególności w oparciu o zapisy wytycznych horyzontalnych oraz zgodnie z procedurami w ramach Programu oraz w sposób, który zapewni prawidłową i terminową realizację Projektu oraz osiągnięcie i utrzymanie celów zakładanych we wniosku o dofinansowanie.

W umowie w § 11 ust. 2 wskazano, że „... Zabezpieczenie, o którym mowa w ust. 1, ustanawiane jest w jednej lub kilku z następujących form uzgodnionych przez Beneficjenta z Instytucją Zarządzającą: c) gwarancjach ubezpieczeniowych; h) hipotece; k) wekslu własnym in blanco wraz z deklaracją wekslową i poręczycielem wekslowym.

Natomiast w ust. 6 § 11 umowy wskazano, że „... Zabezpieczenie, o którym mowa w ust. 1, ustanawiane jest w wysokości określonej przez Instytucję Zarządzającą na okres od ustalonego terminu wniesienia zabezpieczenia do upływu okresu trwałości projektu, przedłużonego o okres przekazania przez Instytucję Zarządzającą dofinansowania na rzecz Beneficjenta (żadne dalsze płatności na rzecz Beneficjenta nie będą przekazywane), nie krócej jednak niż do dnia zakończenia postępowania związanego z odzyskiwaniem dofinansowania, ale w przypadku zastosowania gwarancji bankowej lub ubezpieczeniowej na okres dłuższy o pół roku od wymaganej trwałości Projektu.”

Następnie w § 24 ust. 1 pkt 9 wskazano, że: „Instytucja Zarządzająca może rozwiązać niniejszą Umowę z zachowaniem jednomiesięcznego terminu wypowiedzenia, jeżeli Beneficjent: ... W sposób rażący nie wywiązuje się z obowiązków nałożonych na niego w niniejszej Umowie”.

W § 24 ust. 3 wskazano, że : „W przypadku rozwiązania Umowy z powodów, o których mowa w ust. 1 i 2, Beneficjent jest zobowiązany do zwrotu otrzymanego dofinansowania wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych liczonymi od dnia przekazania dofinansowania, w terminie 14 dni od dnia rozwiązania Umowy i na rachunki bankowe wskazane przez Instytucję Zarządzającą.

W trakcie realizacji projektu Beneficjent zwrócił się pisemnie do Instytucji Zarządzającej z prośbą o wyrażenie zgody na wydłużenie terminu wniesienia zabezpieczenia, wydłużenie terminu zakończenia realizacji projektu oraz zmian zgłoszonych przez Beneficjenta. Instytucja Zarządzająca wyraziła zgodę na powyższe w wyniku czego zostały podpisane Aneksy: RPSW..... z dnia 04.07.2017 r., RPSW..... z dnia 05.09.2017 r., RPSW..... z dnia 27.09.2017 r., RPSW..... z dnia 05.04.2018 r RPSW..... z dnia 08.06.2018 r RPSW..... z dnia 19.11.2018 r do umowy o dofinansowanie.

Beneficjent wniósł zabezpieczenie realizacji projektu w terminie oraz formach wskazanych w § 11 umowy o dofinansowanie. Jedną ze wskazanych w umowie o dofinansowanie form zabezpieczenia zwrotu nieprawidłowo wydatkowanych środków jest gwarancja ubezpieczeniowa. Okres ważności Ubezpieczeniowej gwarancji należytego wykonania kontraktu Nr ..... upływa 31.12.2021 r., a więc okres obowiązywania gwarancji ubezpieczeniowej przedłożonej przez Beneficjenta był zgodny z zapisami § 11 ust. 6 umowy o dofinansowanie z dnia 01.06.2017 r. Zatem wniesione zabezpieczenie spełniało wymogi zawarte w umowie o dofinansowanie. Jednak w trakcie realizacji projektu Beneficjent pismem z dnia 02.03.2018 r. zawniósł o wydłużenie terminu

realizacji projektu. W związku ze zgodą IZ RPOWŚ w dniu 05.04.2018 r. podpisany został Aneks nr RPSW..... wydłużający okres realizacji projektu do dnia 30.11.2018 r. Pismem z dnia 03.09.2018 r. Beneficjent ponownie zawniósł o wydłużenie okresu realizacji projektu i w związku ze zgodą IZ RPOWŚ w dniu 19.11.2018 r. podpisano Aneks nr RPSW..... wydłużający okres realizacji projektu do dnia 31.07.2019 r.

Beneficjent w dniu 04.06.2019 r., złożył pismo, w którym wnioskował o zmianę terminu realizacji projektu na dzień 30.04.2020 r. W związku z tym, iż był to kolejny wniosek Beneficjenta o zmianę terminu realizacji projektu oraz nie zawierał wystarczających informacji związanych z potrzebą przedłużenia terminu zakończenia realizacji projektu, Beneficjent został poinformowany telefonicznie oraz poproszony o osobiste stawienie się przedstawiciela firmy posiadającego wystarczające informacje we wnioskowanej sprawie, na spotkanie z Zastępcą Dyrektora Departamentu. Spotkanie odbyło się w siedzibie Departamentu w dniu 20.08.2019 r. Podczas spotkania z Panem ..... (osoba do kontaktu w sprawach projektu wskazana w sekcji VII wniosku o dofinansowanie) ustalono, iż Beneficjent przedstawi pisemnie stan zaawansowania prac nad linią technologiczną do produkcji membran dachowych i na tej podstawie zostanie podjęta decyzja co do wnioskowanej zmiany terminu zakończenia realizacji projektu. Poinformowano również przedstawiciela Beneficjenta, iż w związku z tym, że jedną z form zabezpieczenia prawidłowej realizacji projektu jest gwarancja ubezpieczeniowa niezbędne będzie dostarczenie aneksu do gwarancji ubezpieczeniowej wydłużającego okres jej ważności, wymagany zapisami § 11 ust. 6 umowy o dofinansowanie. Informacja o stanie zaawansowania prac nad linią technologiczną została zarejestrowana w sekretariacie Departamentu Inwestycji i Rozwoju w dniu 26.09.2019 r.

Pismem z dnia 01.10.2019 r. IZ RPOWŚ na lata 2014-2020 wyraziła zgodę na zmianę terminu zakończenia realizacji projektu na dzień 30.04.2020 r. pod warunkiem dostarczenia do dnia 31.10.2019 r. stosownego Aneksu do gwarancji ubezpieczeniowej wydłużającej okres jej ważności do dnia 30.10.2023 r. W odpowiedzi na powyższe Beneficjent zaproponował pismem z dnia 16.10.2020 r. pn. Wniosek dot. umowy nr RPSW....., że w miejsce wydłużania okresu obowiązywania gwarancji ubezpieczeniowej proponuje dodatkowe zabezpieczenie w postaci wpisu hipotecznego na nieruchomości gruntowej zabudowanej zlokalizowanej w miejscowości ....., gmina Moskorzew (działka .....) stanowiącej własność firmy ..... W odpowiedzi na ww. propozycję IZ poinformowała Beneficjenta pismem z dnia 31.10.2019 r., iż Zespół ds. oceny ryzyka i ustanawiania propozycji zabezpieczenia prawidłowej realizacji umów o dofinansowanie projektów nie przyjął propozycji ustanowienia dodatkowego zabezpieczenia w postaci hipoteki na wskazanej nieruchomości dla której prowadzona jest księga wieczysta KW nr KIIW/00044229/7 ze względu na wysokość już istniejących wpisów hipotecznych oraz, że IZ podtrzymuje stanowisko przekazane w piśmie z dnia 01.10.2019 r. związane z wyrażeniem zgody na wydłużenie terminu zakończenia realizacji projektu do dnia 30.04.2020 r. pod warunkiem przedłożenia przez Beneficjenta aneksu do gwarancji ubezpieczeniowej wydłużającego okres jej ważności do 30.10.2023 r. Beneficjent miał zatem dostarczyć aneks do gwarancji ubezpieczeniowej w terminie do 22.11.2019 r. lub ponownie niezwłocznie w terminie 5 dni roboczych przedstawić nową propozycję zabezpieczenia, na wartość realną, nie mniejszą niż 110% kwoty udzielonego dofinansowania (np. w postaci hipotek na innych nieobciążonych nieruchomościach).

Pismem z dnia 27.11.2019 r. Beneficjent zwrócił się do Instytucji Zarządzającej o wydłużenie terminu dostarczenia aneksu do gwarancji ubezpieczeniowej do dnia 31.12.2019 r. uzasadniając swoją prośbę prowadzeniem rozmów z firmą ubezpieczeniową. IZ RPOWŚ pismem z dnia 10.12.2019 r. wyraziła zgodę na prośbę Beneficjenta na dostarczenie aneksu do gwarancji ubezpieczeniowej do dnia 31.12.2019 r.

W wyznaczonym terminie Beneficjent nie przedłożył wymaganego aneksu do gwarancji ubezpieczeniowej. IZ RPOWŚ pismem z dnia 22.01.2020 r. wezwała Beneficjenta do dostarczenia wymaganego aneksu do gwarancji ubezpieczeniowej w terminie 5 dni roboczych od dnia otrzymania pisma. Beneficjent odebrał pismo w dniu 03.02.2020 r.

W terminie wskazanym w piśmie Beneficjent nie przedłożył wymaganego dokumentu, natomiast pismem z dnia 30.03.2020 r. zwrócił się do IZ RPOWŚ o kolejne wydłużenie okresu realizacji projektu do 30.06.2020 r. uzasadniając swą prośbę pandemią koronawirusa w kraju.

IZ RPOWŚ pismem z dnia 29.04.2020 r. poinformowała Beneficjenta, że nie ma możliwości rozpatrzenia kolejnej prośby o wydłużenie okresu realizacji projektu do 30.06.2020 r. Proces aneksowania daty zakończenia realizacji projektu wstrzymano z uwagi na to, iż Beneficjent nie dotrzymał warunku umożliwiającego IZ wydłużenie terminu realizacji projektu do 30.04.2020 r., a obowiązującym w dalszym ciągu terminem zakończenia realizacji projektu, zgodnie z ostatnim aneksem jest termin 31.07.2019 r.

W związku z brakiem reakcji ze strony Beneficjenta IZ RPOWŚ pismem z dnia 18.06.2020 r. wezwała Beneficjenta do podjęcia działań zmierzających do wypełnienia do dnia 30.06.2020 r. warunku związanego z przedłożeniem aneksu do gwarancji ubezpieczeniowej lub wskazania innej formy zabezpieczenia na wartość nie mniejszą niż 110% kwoty dofinansowania pod rygorem wszczęcia przez IZ RPOWŚ procedury odzyskania wypłaconego dotychczas na rzecz Beneficjenta dofinansowania wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, liczonymi od dnia przekazania środków na rachunek Beneficjenta do dnia zwrotu tych środków, w terminie 14 dni od dnia doręczenia ostatecznej decyzji o zwrocie, o której mowa w §10 ust. 5 umowy o dofinansowanie, na wskazany w tej decyzji rachunek bankowy.

W odpowiedzi na powyższe Beneficjent w dniu 25.06.2020 r. przedłożył do Departamentu Inwestycji i Rozwoju pismo z wnioskiem o wydłużenie terminu na dostarczenie gwarancji ubezpieczeniowej do 30.07.2020 r.

Licząc na racjonalne podejście Beneficjenta do sprawy IZ RPOWŚ w dniu 10.07.2020 r. wystosowała Ostateczne wezwanie do usunięcia naruszeń związanych z realizacją umowy o dofinansowanie projektu nr RPSW....., w którym poinformowała, że wyraża zgodę na wniosek Beneficjenta o wydłużenie terminu na dostarczenie aneksu do gwarancji ubezpieczeniowej do 30.07.2020 roku oraz, że kolejne wnioski Beneficjenta o wydłużenie ostatecznie wyznaczonego terminu nie będą uwzględniane, a w przypadku nie dotrzymania terminu wyznaczonego niniejszym pismem Instytucja Zarządzająca RPOWŚ na lata 2014-2020 rozpocznie wobec Beneficjenta procedurę odzyskiwania wypłaconego dotychczas na rzecz Beneficjenta dofinansowania wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, liczonymi od dnia przekazania środków na rachunek Beneficjenta do dnia zwrotu tych środków.

W wyznaczonym terminie, tj. do dnia 30.07.2020 r. Beneficjent nie przedłożył wymaganego zabezpieczenia, nie wypełniając tym samym zapisów § 11 ust. 6 umowy o dofinansowanie. Po upływie ostatecznego terminu wyznaczonego przez IZ Beneficjent w dniu 5 sierpnia 2020 r. złożył do Sekretariatu Departamentu Inwestycji i Rozwoju pismo, w którym zaproponował zabezpieczenie realizacji projektu w postaci wpisu hipotecznego na nieruchomości gruntowej zabudowanej zlokalizowanej w miejscowości ....., gmina Moskorzew (działka .....) stanowiącej własność firmy ....., Pomimo przedłożenia propozycji zabezpieczenia po upływie ostatecznie wyznaczonego terminu Zespół ds. oceny ryzyka i ustanawiania propozycji zabezpieczenia prawidłowej realizacji umów o dofinansowanie projektów dokonał w dniu

27.08.2020 r. formalnej oceny przedstawionej przez Beneficjenta propozycji zabezpieczenia. Zespół nie zaakceptował propozycji zabezpieczenia w postaci hipoteki na wskazanej nieruchomości dla której prowadzona jest księga wieczysta KW nr K11W/00044229/7 ze względu na wysokość już istniejących wpisów hipotecznych. Zaproponowana nieruchomość jest obciążona wpisami hipotecznymi na łączną kwotę 1 036 112,93 zł, natomiast wartość nieruchomości wg przedłożonego Operatu szacunkowego wynosiła 1 074 000,00 zł.

Umowa o dofinansowanie jasno i precyzyjnie określa prawa i obowiązki Stron, a Beneficjent zawierając umowę zobowiązuje się do przestrzegania jej zapisów.

W związku z powyższym Instytucja Zarządzająca stwierdziła, iż Beneficjent naruszył § 11 ust. 6 umowy nr RPSW..... (wraz z późn. zm.) o dofinansowanie przedmiotowego projektu, ponieważ nie wywiązał się, w ostatecznie wyznaczonym przez Instytucję Zarządzającą terminie, z zapisu przywołanego ust. 6 umowy, który stanowi o tym, iż zabezpieczenie należytego wykonania zobowiązań wynikających z umowy, ustanawiane jest na okres od ustalonego terminu wniesienia zabezpieczenia do upływu okresu trwałości projektu, przedłużonego o okres przekazania przez Instytucję Zarządzającą dofinansowania na rzecz Beneficjenta (żadne dalsze płatności na rzecz Beneficjenta nie będą przekazywane), nie krócej jednak niż do dnia zakończenia postępowania związanego z odzyskiwaniem dofinansowania, ale w przypadku zastosowania gwarancji bankowej lub ubezpieczeniowej na okres dłuższy o pół roku od wymaganej trwałości projektu.

Z uwagi na brak możliwości ustanowienia zabezpieczenia w oczekiwanej przez IZ wartości i na okres obowiązywania zgodny z wymogami zapisów § 11 ust. 6 umowy o dofinansowanie, zgodnie z § 25 ust. 1 pkt 8 umowy o dofinansowanie (patrz Aneks nr 06) stanowiącym, iż Instytucja Zarządzająca może z zachowaniem jednomiesięcznego terminu wypowiedzenia rozwiązać umowę jeżeli Beneficjent: „w sposób rażący nie wywiązuje się obowiązków nałożonych na niego w niniejszej umowie.” Zarząd Województwa pismem z dnia 12 marca 2021 r. rozwiązał z jednomiesięcznym okresem wypowiedzenia, umowę o dofinansowanie projektu nr RPSW..... pod nazwą „.....
.....
..... ” zawartą z Beneficjentem -
..... z siedzibą: .....
29-130 Moskorzew NIP: ..... REGON: ....., numer KRS .....

Mając na uwadze regulację umowną zawartą w § 25 ust. 3 w przypadku rozwiązania umowy z powodów, o których mowa w ust. 1 i 2, Beneficjent jest zobowiązany do zwrotu otrzymanego dofinansowania wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych liczonymi od dnia przekazania dofinansowania do dnia zwrotu, w terminie 14 dni od dnia rozwiązania umowy i na rachunki bankowe wskazane przez Instytucję Zarządzającą.

Jednocześnie, w ww. piśmie Zarząd Województwa Świętokrzyskiego przypomniał Beneficjentowi o obowiązku wynikającym z § 25 ust. 7 umowy o dofinansowanie stanowiącym, iż: „*Niezależnie od formy lub przyczyny rozwiązania Umowy, Beneficjent zobowiązany jest do przedstawienia wniosku o płatność końcową z wypełnioną częścią sprawozdawczą oraz do przechowywania, archiwizowania i udostępniania dokumentacji związanej z realizacją Projektu, zgodnie z przepisami niniejszej Umowy*”.

W związku z rozwiązaniem umowy o dofinansowanie projektu nr RPSW..... (pismo znak IR-V.432.13.632.2019 z dnia 12 marca 2021 r.) oraz z uwagi na fakt, że środki dofinansowania z EFRR zostały uprzednio przez Instytucję Zarządzającą wypłacone Beneficjentowi

w ramach płatności refundacyjnych i zaliczkowych, a także mając na uwadze fakt, że Beneficjent naruszył treść art. 184 w zw. z art. 207 ust. 1 pkt 2 u.f.p, Instytucja Zarządzająca zgodnie z treścią art. 207 ust. 8 u.f.p, pismem znak: IR-XIV.432.2.177.2021 z dnia 10.05.2021 r. wezwała Beneficjenta do zwrotu wykorzystanego z naruszeniem procedur dofinansowania w łącznej kwocie: 598 440,00 zł, wraz z należnymi odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych w terminie 14 dni kalendarzowych od dnia doręczenia tego wezwania. Beneficjent odebrał pismo w dniu 14.05.2021 r.

W związku z brakiem zwrotu środków dofinansowania wraz z należnymi odsetkami, Instytucja Zarządzająca pismem znak: IR-XIV.432.2.177.2021 z dnia 11 czerwca 2021 r. w oparciu o art. 61 § 4 k.p.a oraz zgodnie z art. 207 ust. 9 u.f.p zawiadomiła Beneficjenta jako Stronę w przedmiotowej sprawie, że zostało wszczęte z urzędu postępowanie administracyjne w przedmiocie określenia kwoty przypadającej do zwrotu i terminu, od którego nalicza się odsetki, oraz sposobu zwrotu środków w formie decyzji w sprawie zwrotu przez Beneficjenta całości dofinansowania wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych. W przedmiotowym zawiadomieniu Instytucja Zarządzająca wyznaczyła Stronie 7 dniowy termin na wniesienie uwag oraz zapoznanie się z materiałami dotyczącymi sprawy. Przedmiotowe zawiadomienie zostało odebrane przez Stronę w dniu 18.06.2021 r.

Następnie w dniu 08.07.2021 r. na Kancelarię Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego wpłynęło pismo Beneficjenta z dnia 28 czerwca 2021 r. wnoszące o uzupełnienie materiału dowodowego w 2 aspektach:

- 1) przesłuchanie pana ..... jako osoby odpowiedzialnej za działania Beneficjenta oraz ..... i ..... na okoliczność wykazania przyczyn niemożności przedłożenia przez Beneficjenta zabezpieczenia oraz wykazania, iż okoliczność ta nie była zależna od Beneficjenta;
- 2) przeprowadzenie kontroli, na jakim etapie doszło do realizacji projektu i celem wykazania, iż dotychczas przekazane środki w ramach dofinansowania zostały zrealizowane zgodnie z umową;

Beneficjent w ww. piśmie podniósł, że konieczność przeprowadzenia tych czynności, zdaniem Beneficjenta, wynika z niezasadnego stanowiska Zarządu Województwa Świętokrzyskiego jakoby ze strony Beneficjenta doszło do rażącego niewywiązywania się z zapisów umowy o dofinansowanie oraz, że otrzymane środki w sposób jak najbardziej prawidłowy przeznaczył na realizację projektu, zatem w pierwszej kolejności konieczne jest, zdaniem Beneficjenta, zbadanie stanu realizacji projektu oraz ustalenie, iż brak przedłożenia wymaganych zabezpieczeń nastąpił z przyczyn niezależnych od Beneficjenta.

W związku z powyższym IZ, zgodnie z art. 36 § 1 k.p.a zawiadomiła pismem znak: IR-XIV.432.2.177.2021 r, że ze względu na złożenie przez Beneficjenta ww. pisma sprawa nie może być rozpatrzona w ustawowym terminie. W związku z tym zostanie ona załatwiona do dnia 30.09.2021 r.

Zarząd Województwa Świętokrzyskiego w dniu 28 lipca 2021 roku wydał Postanowienie Nr 132/21 odmawiające uwzględnienia żądania dowodowego Beneficjenta. Instytucja Zarządzająca po rozpatrzeniu wniosku postanowiła nie uwzględnić wniosku Beneficjenta o przeprowadzenie ww. dowodów w sprawie, gdyż postępowanie administracyjne, które jest w toku dotyczy określenia kwoty do zwrotu, terminu od którego nalicza się odsetki i sposobu zwrotu środków a nie ustalenia czy dotychczasowy sposób wykorzystywania środków przez Beneficjenta był zgodny z umową oraz czy

niemożność nieprzedłożenia zabezpieczenia z przyczyn niezależnych od Beneficjenta ma tu znaczenie. Istotne jest, że Beneficjent nie przedstawił wymaganego umową zabezpieczenia (czemu nie zaprzecza) co było podstawą rozwiązania umowy z dniem 23.04.2021 r. czyli po upływie okresu jednomiesięcznego wypowiedzenia od dnia doręczenia rozwiązania umowy o dofinansowanie szczególnie biorąc pod uwagę, iż korespondencja w sprawie uzyskania zabezpieczenia od Beneficjenta, wymaganego zapisami § 11 ust. 6 umowy o dofinansowanie, trwała od III kwartału 2019 roku.

Ponadto IZ wyjaśniła, iż przeprowadzenie kontroli celem stwierdzenia stopnia zrealizowania projektu jest niezasadne, gdyż powodem rozwiązania umowy o dofinansowanie nie jest niezrealizowanie projektu, a niewywiązywanie się przez Beneficjenta z zapisów § 11 ust. 6 umowy o dofinansowanie. Stwierdzenie przez IZ stopnia realizacji projektu nie spowoduje zmiany ustalonego stanu faktycznego, który doprowadził do podjęcia przez IZ decyzji o rozwiązaniu umowy o dofinansowanie na podstawie § 25 ust. 1 pkt 8 umowy.

Reasumując, okoliczność czy nieprzedłożenie zabezpieczenia wynikało z przyczyn niezawinionych czy nie przez Beneficjenta oraz ustalenie kontrolne czy dotychczasowy sposób wykorzystania środków dofinansowania był zgodny z umową, nie ma znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy dotyczącej określenia kwoty do zwrotu.

Instytucja Zarządzająca wskazała, że celem regulacji zawartej w art. 78 § 2 k.p.a. jest uniemożliwienie Stronie przeciągania postępowania przez zgłaszanie zbędnych wniosków dowodowych, tj. takich okoliczności, które już zostały bezspornie ustalone, bądź które nie mają znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. Organ administracji jest zatem uprawniony do oceny potrzeby przeprowadzenia dowodu i nie naruszy przepisów postępowania administracyjnego, jeżeli odmówi przeprowadzenia dowodu, powołując się na zbędność jego przeprowadzenia (por. wyrok NSA z 17 marca 1986 r., III SA 1160/85). Na powyższe wskazuje również teza wyroku NSA z dnia 28 maja 2020 r. IGSK 1768/19: Stronie nie przysługuje bezwzględne roszczenie procesowe o przeprowadzenie określonego dowodu. Ocena, czy przedmiotem dowodu jest okoliczność mająca znaczenie dla sprawy, należy do uznania organu.

W związku z brakiem zwrotu wymaganej należności w dniu 02.08.2021 r., Instytucja Zarządzająca stosownie do postanowień art. 10 § 1 ustawy k.p.a sporządziła zawiadomienie Strony o przygotowaniu materiału dowodowego do wydania decyzji w sprawie zwrotu całości dofinansowania wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych. W terminie 7 dni od daty doręczenia niniejszego zawiadomienia, Strona mogła zapoznać się z aktami sprawy, w oparciu o które zostanie podjęta stosowna decyzja i wypowiedzieć się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Dokumentacja została udostępniona do wglądu w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Świętokrzyskiego w Kielcach, Departament Inwestycji i Rozwoju.

Strona odebrała zawiadomienie w dniu 05.08.2021 r. ale nie zapoznawała się z dokumentami sprawy, nie wniosła żadnych uwag oraz nie dokonała zwrotu środków dofinansowania.

Mając na uwadze powyższe, Zarząd Województwa Świętokrzyskiego jako Instytucja Zarządzająca RPOWŚ na lata 2014-2020 wydał decyzję nr 111/21 z dnia 25 sierpnia 2021 r. orzekającą o zwrocie przez ..... kwotę środków z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego

w łącznej wysokości ..... zł wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych.

W przedmiotowej Decyzji zgodnie z art. 207 ust. 12a u.f.p. zawarto pouczenie o możliwości zwrócenia się do Instytucji Zarządzającej z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia lub wnieść do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach skargę na decyzję w terminie 30 dni od dnia jej doręczenia.

W dniu 14 września 2021 r. (dzień nadania w Urzędzie Pocztowym 12 września 2021 r.) a więc w przewidzianym prawem terminie, wpłynął na Kancelarię Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego wniosek Strony o ponowne rozpatrzenie sprawy pismem z dnia 12 września 2021 r.

W niniejszym wniosku Beneficjent po raz kolejny pisze, że poszczególne etapy projektu zostały zrealizowane a środki przekazane ..... przez IZ wykorzystane zgodnie z celem projektu z zachowaniem obowiązujących procedur. Zatem, nie jest zrozumiałe dla Beneficjenta dlaczego Instytucja Zarządzająca nakazuje mu zwrócić kwotę dofinansowania wraz z należnymi odsetkami. Dlatego dalej, Beneficjent w przedmiotowym wniosku podnosi, że została naruszona zasada trwałości, praworządności i zaufania do władzy obywatelskiej. W związku z czym Beneficjent zarzuca IZ w niniejszym wniosku naruszenie przepisów art. 211 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 208 d.u.f.p.; art. 26 ust. 1 pkt 15 u.z.p.p.r; art. 60 w zw. z art. 65 § 1 k.c; art. 354 § 1 i 2 w związku z art. 353 ¹ k.c; art. 7, art. 77 § 1, art. 80, art. 107 § 1 i 3 k.p.a.; art. 7, art. 8, art. 9 oraz art. 77 § 1, art. 107 § 3 k.p.a., w zw. z art. 2 Konstytucji RP oraz art. 211 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 208 d.u.f.p. w zw. z art. 98 ust. 2 i art. 2 pkt 3 i 7 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006; art. 98 ust. 1 i ust. 2 w zw. z art. 57 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 w zw. z art. 207 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 184 ust. 1 u.f.p; art. 65 § 1 i 2 oraz art. 353 § 1 i art. 354 § 1 i 2 k.c. w zw. z art. 98 ust. 1 i ust. 2 i art. 57 Rozporządzenia rady (WE) nr 1083/2006 zw. z art. 207 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 184 ust. 1 u.f.p.; art. 6 i 8 k.p.a.”

W uzasadnieniu wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Strona podniosła, że „Zarząd Województwa Świętokrzyskiego powołuje jako podstawę zwrotu całości dotacji nieprzedłożenie przez Beneficjenta formy zabezpieczenia, tj. gwarancji ubezpieczeniowej do roku 2023 lub innej formy zabezpieczenia” pomija zaś „okoliczności, iż poszczególne etapy projektu zostały przez ..... zrealizowane, a zatem dofinansowanie zostało wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem, co powoduje, iż Zarząd nie może żądać zwrotu całości dofinansowania”.

Ponadto Beneficjent po raz kolejny podnosi, że nieprzedłożenie gwarancji ubezpieczeniowej we wskazanym przez Instytucję Zarządzającą terminie wynikało z przyczyn od Beneficjenta obiektywnie niezależnych tj. spowodowanej „pandemią koronawirusa”, trudnościami w realizacji umowy przez ..... W niniejszym wniosku Beneficjent przytacza pojęcie „siły wyższej” w postaci stanu epidemii, który przyczynił się do naruszenia zasady trwałości. Zdaniem Beneficjenta „nie jest on odpowiedzialny wobec Instytucji Zarządzającej lub uznany za naruszającego postanowienia umowy w związku z niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem obowiązków wynikających z umowy tylko w takim zakresie, w jakim takie niewykonanie lub nienależyte wykonanie jest wynikiem siły wyższej”.

Zdaniem Beneficjenta powoływanie się Instytucji Zarządzającej na § 10 wzoru umowy jest błędne ponieważ „*jak wynika zaś ze zgromadzonego materiału dowodowego Beneficjent tj. .... z siedzibą w..... wykorzystał przekazane dofinansowanie zgodnie z przeznaczeniem i z zachowaniem obowiązujących procedur oraz pobrał część dofinansowania w sposób należyty*”. Ponadto „*poszczególne etapy inwestycji zostały przez Beneficjenta zrealizowane, o czym świadczą przedłożone protokoły odbioru i przedłożone dokumenty finansowe*”. Beneficjent stoi na stanowisku, iż „*wykorzystał przekazane mu środki zgodnie z umową na realizację projektu, tj. zgodnie z ich przeznaczeniem. A zatem podstawowy cel umowy został zrealizowany*”.

Beneficjent nie zgadza się aby w jakikolwiek sposób naruszył postanowienia umowy o dofinansowanie, w tym zawarte w § 25 ust. 1 pkt 8 umowy o dofinansowanie.

Beneficjent przytacza pogląd Sądu Najwyższego, iż „*w przypadku projektów realizowanych przy udziale środków europejskich niczym nieuzasadniony jest skrajny rygoryzm nakazujący przy nawet niewielkich uchybieniach zwrot całości środków. Natomiast samo nieprzedłożenie zabezpieczenia nie uzasadnia odebrania dofinansowania w pełnej wysokości, bowiem projekt zakłada realizację również innych celów. Zwrot pomocy powinien więc nastąpić tylko w tej części i w tym zakresie, w jakim beneficjent nie wywiązał się ze swych zobowiązań z przyczyn leżących po jego stronie (wyrok Sądu Najwyższego sygn. akt I CSK 878/14)*”.

W dalszej części wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Strona podnosi „*domaganiu się zwrotu środków finansowych także w części wykorzystanej prawidłowo, co nie zostało w sprawie zakwestionowane, nie może służyć rygorystyczne zapatrywanie na odpowiednie regulacje unijne, jeśli to nie tylko nie odpowiada przepisom prawa polskiego w relacjach między Instytucją Zarządzającą a stroną umowy co do obowiązku zwrotu środków finansowych, ale także narusza zasady racjonalnej gospodarki i rozsądnego wydatkowania środków pomocowych, a ponadto szkodzi przedsiębiorcy będącego adresatem udzielonej pomocy, wykorzystanej prawidłowo w zasadniczej wysokości*”.

Ponadto, w niniejszym wniosku Strona zwróciła uwagę na wskazany pkt 61 preambuły do rozporządzenia nr 1083/2006 oraz pkt 1 i 20 rozporządzenia nr 539/2010 gdzie „*celem unijnych przepisów dotyczących trwałości projektu jest zapewnienie skutecznego, sprawiedliwego i zrównoważonego oddziaływania funduszy oraz uniknięcie wykorzystania funduszy do osiągnięcia nienależnych korzyści, zaś celem wprowadzenia odstępstwa od tych przepisów jest zrównoważenie negatywnych skutków kryzysu i zaprzestania działalności wynikającej z czynów niezgodnych z prawem. Kierując się tymi celami w procesie oceny spełnienia warunków zastosowania art. 57 ust. 1 i ust. 5 rozporządzenia nr 1083/2006 badać należy, czy naruszenie trwałości operacji doprowadziło do osiągnięcia nieuprawnionej korzyści będącej następstwem naruszenia obowiązującego porządku prawnego. Pracodawca unijny – wychodząc z zasady sprawiedliwego oddziaływania funduszy – uznał, że w pewnych nadzwyczajnych sytuacjach prowadzących co prawda do naruszenia zasady trwałości operacji należy odstąpić od zwrotu określonej kwoty pomocy finansowej z budżetu UE. A zatem kwota wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem pomocy z funduszy unijnych nie musi być bezwzględnie odzyskana. (...) Na takie podejście do odzyskiwania środków unijnych w razie stwierdzenia nieprawidłowości w realizacji operacji wskazuje także regulacja art. 98 ust. 2 zdanie drugie w zw. z art. 2 pkt 7 rozporządzenia nr 1083/2006, nakazującą państwom członkowskim uwzględnienie charakteru i wagi nieprawidłowości oraz strat finansowych poniesionych przez fundusze przy dokonywaniu korekt finansowych. NSA wskazał na orzecznictwo TSUE i podkreślił, że*

co prawda Trybunał nie sformułował ogólnej, uniwersalnej koncepcji odstępstw od obiektywnej odpowiedzialności administracyjnej w sprawach zwrotu wsparcia ze środków unijnych, niemniej jednak dostrzegł, że trzeba kategoryzować i różnicować na gruncie przepisów dotyczących zachowania trwałości projektu sytuacje zaprzestania działalności gospodarczej i oceniać je każdorazowo indywidualnie w okolicznościach danej sprawy jako element stanu faktycznego. (...) Oznacza to, iż odstępstwo od zasady trwałości operacji należy rozważać przez pryzmat faktów, nie zaś prawa, i jednocześnie szczególnie restrykcyjnie, tak by nie zaburzyć obiektywnej odpowiedzialności administracyjnej, obowiązującej jako zasada. W konsekwencji NSA uznał, że w sytuacji gdy ryzyko niedochowania warunku przyznania dofinansowania jest nieprzewidywalne, bo jest wynikiem wadliwego działania organów państwa członkowskiego, nie można obarczać uprawnionego podmiotu tak drastycznymi skutkami wykorzystania środków publicznych niezgodnie z określonym w umowie o dofinansowanie celem. Działań organów państwa w innych co do przedmiotu – jednakże powiązanych konsekwencjami – sprawach tego samego podmiotu, prowadzących w istocie do podwójnej „szkody” podmiotu, nie sposób pogodzić z wywodzonymi z zasady demokratycznego państwa prawnego (art. 2 Konstytucji RP) zasadami pewności i bezpieczeństwa prawnego. (...). Zdaniem Beneficjenta w przedmiotowej sprawie takiego działania zabrakło.

Beneficjent nadal stoi na stanowisku, że „brak jest dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego w zakresie umożliwiającym rozstrzygnięcie, co do stwierdzenia naruszenia wytycznych i kryteriów ustalonych przez IZ, charakteru i wagi tych naruszeń i ich oceny w kontekście pojęcia „nieprawidłowość”, w rozumieniu rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 r.”.

W końcowej części pisma Strona podnosi, że „taki sposób procedowania organu narusza niewątpliwie także art. 6 i 8 k.p.a. poprzez naruszenie zasady praworządności i zaufania obywatela do organu”.

Ponadto, zdaniem Beneficjenta powoływanie się na art. 207 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych jest niewłaściwe ponieważ „..... wykorzystał środki zgodnie z przeznaczeniem, bez naruszenia procedur oraz zostały pobrane należnie i we właściwej wysokości”.

Przed wydaniem niniejszej decyzji stosownie do postanowień art. 10 § 1 k.p.a. Instytucja Zarządzająca pismem znak: IR-XIV.432.2.177.2021 z dnia 21 września 2021 r. zawiadomiła Stronę, iż przygotowany został materiał dowodowy do wydania decyzji oraz o możliwości zapoznania się przez Stronę z aktami sprawy, w oparciu o które zostanie podjęta stosowna decyzja. W terminie 7 dni od daty doręczenia zawiadomienia, Strona mogła zapoznać się z aktami sprawy i wypowiedzieć się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. W przewidzianym zawiadomieniem terminie, Strona nie zgłosiła się w celu zapoznania się z dokumentami oraz nie dokonała zwrotu środków dofinansowania.

W tak ustalonym stanie faktycznym i po przeanalizowaniu całości zgromadzonego materiału dowodowego należy stwierdzić, co następuje.

Po pierwsze, zarzuty Beneficjenta dotyczące naruszenia art. 211 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 208 d.u.f.p są bezzasadne. Podstawą wydania kwestionowanej decyzji nie były bowiem przepisy ustawy o finansach publicznych z dnia 30 czerwca 2005 r. (Dz.U. 2005, Nr 249, poz.2104) - jak organ domniemuje to ta ustawa kryje się pod użytym przez Beneficjenta skrótem d.u.f.p. Ogłoszenie konkursu nastąpiło w dniu 24 lutego 2016 r. a umowa z Beneficjentem została zawarta w dniu 1 czerwca 2017 r. Zatem obowiązującym aktem prawnym aż do dnia dzisiejszego jest ustawa o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009 roku i to jej przepisy były podstawą wydania obu decyzji w niniejszej sprawie. Ponadto chybnym jest zarzut naruszenia art. 60 w zw. z art. 65 § 1 k.c; art. 354 § 1 i 2 w związku z art. 353¹ k.c., albowiem przywołane przepisy ustawy Kodeks cywilny nie znajdują w niniejszej sprawie zastosowania.

Zgodnie z art. 6 ustawy wdrożeniowej, system realizacji programu operacyjnego zawiera warunki i procedury obowiązujące instytucje uczestniczące w realizacji programów operacyjnych, obejmujące w szczególności zarządzanie, monitorowanie, sprawozdawczość, kontrolę i ewaluację oraz sposób koordynacji działań podejmowanych przez instytucje. Podstawę systemu realizacji programu operacyjnego mogą stanowić w szczególności przepisy prawa powszechnie obowiązującego, wytyczne, szczegółowy opis osi priorytetowych programu operacyjnego, opis systemu zarządzania i kontroli oraz instrukcje wykonawcze zawierające procedury działania właściwych instytucji.

Następnie, zgodnie z treścią art. 9 ust. 1 pkt 2 ustawy wdrożeniowej instytucją zarządzającą jest zarząd województwa w przypadku regionalnego programu operacyjnego.

Ponadto, zgodnie z art. 9 ust. 2 pkt 8 i 9 lit. a ustawy wdrożeniowej, do zadań instytucji zarządzającej należy nakładanie korekt finansowych oraz odzyskiwanie kwot podlegających zwrotowi, w szczególności kwot związanych z nałożeniem korekt finansowych, na zasadach określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych albo w umowie o dofinansowanie projektu, albo w decyzji o dofinansowaniu projektu.

Zgodnie z art. 207 ust. 1 pkt 2 u.f.p w przypadku gdy środki przeznaczone na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich są:

„ 2) wykorzystane z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 u.f.p,

– podlegają zwrotowi wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, liczonymi od dnia przekazania środków, w terminie 14 dni od dnia doręczenia ostatecznej decyzji, o której mowa w ust. 9, na wskazany w tej decyzji rachunek bankowy.”

Słowem "procedura" określa się zazwyczaj normowany przepisami lub zwyczajami sposób prowadzenia lub załatwienia jakiejś sprawy. Pod pojęciem „inne procedury obowiązujące przy wykorzystaniu środków", o których mowa w art. 208 ust. 1 ustawy o finansach publicznych (odpowiednio: art. 184 u.f.p) należy w związku z tym rozumieć reguły postępowania obowiązujące przy wykorzystywaniu środków pomocowych. Wspomniane reguły nie są przedmiotem regulacji prawa unijnego. Z kolei w prawie krajowym systemy realizacji programów operacyjnych krajowych i regionalnych tworzone są przede wszystkim aktami nie mającymi waloru przepisów prawa powszechnie obowiązującego. Projekty są realizowane przez beneficjentów na podstawie umowy o dofinansowanie, która stanowi podstawowe źródło uprawnień i obowiązków jej stron, w tym beneficjenta. Wzór umowy o dofinansowanie jest elementem systemu realizacji programu

operacyjnego a zarazem częścią dokumentacji konkursowej. Uczestnik konkursu ma możliwość zapoznania się z warunkami umowy, w tym z zasadami obowiązującymi przy wykorzystaniu dofinansowania i swobodnego podjęcia decyzji o nawiązaniu stosunku prawnego na zasadach określonych w umowie. W przypadku zawarcia umowy o dofinansowanie zgodnie z przyjętym przez właściwą instytucję wzorem reguluje również procedurę realizacji projektu. Przy takich rozwiązaniach przyjętych w prawie krajowym, należało uznać, że racjonalny ustawodawca stanowiąc w art. 208 ust. 1 ustawy o finansach publicznych (odpowiednio: art. 184 u.f.p) o "innych procedurach" obowiązujących przy wykorzystywaniu środków finansowych musiał uwzględnić rangę przepisów regulujących omawianą kwestię.

Na podstawie art. 207 ust. 9 u.f.p po bezskutecznym upływie terminu, o którym mowa w ust. 8, organ pełniący funkcję instytucji zarządzającej w rozumieniu ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju wydaje decyzję określającą kwotę przypadającą do zwrotu i termin, od którego nalicza się odsetki, oraz sposób zwrotu środków.

W związku z regulacją prawną art. 67 ust.1 u.f.p do spraw dotyczących należności, o których mowa w art. 60, nieuregulowanych niniejszą ustawą stosuje się przepisy ustawy k.p.a i odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2020 r. poz. 1325 z późn. zm.) zwana dalej „ordynacją podatkową”.

W świetle art. 104 i art. 107 ustawy k.p.a organ administracji publicznej załatwia sprawę przez wydanie decyzji, która rozstrzyga sprawę co do jej istoty w całości lub w części albo w inny sposób kończąc sprawę w danej instancji.

W świetle art. 41 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa do zadań zarządu województwa należy w szczególności przygotowywanie projektów strategii rozwoju województwa, planu zagospodarowania przestrzennego i regionalnych programów operacyjnych oraz ich wykonywanie.

Na podstawie art. 46 ust. 2a ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa decyzje wydane przez zarząd województwa w sprawach z zakresu administracji publicznej podpisuje marszałek. W decyzji wymienia się imiona i nazwiska członków zarządu, którzy brali udział w wydaniu decyzji.

Podstawowy akt prawa krajowego, który określa zasady prowadzenia polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020, podmioty prowadzące tę politykę oraz tryb współpracy między nimi, stanowi ustawa wdrożeniowa.

Zgodnie z postanowieniami zawartymi w art. 9 ust. 1 pkt 2 ustawy wdrożeniowej za przygotowanie i prawidłową realizację programu operacyjnego odpowiada instytucja zarządzająca, którą w przypadku programu regionalnego jest zarząd województwa. Do zadań instytucji zarządzającej należy między innymi (vide: art. 9 ust. 2):

- zawieranie z wnioskodawcami umów o dofinansowanie projektu lub podejmowanie decyzji o dofinansowaniu projektu;
- dokonywanie płatności ze środków programu operacyjnego na rzecz beneficjentów;
- prowadzenie kontroli realizacji programu operacyjnego, w tym weryfikacja prawidłowości wydatków ponoszonych przez beneficjentów - w przypadku regionalnego programu operacyjnego;
- nakładanie korekt finansowych;

- odzyskiwanie kwot podlegających zwrotowi, w szczególności kwot związanych z nałożeniem korekt finansowych, na zasadach określonych w ustawie o finansach publicznych albo w umowie o dofinansowanie projektu, lub w decyzji o dofinansowaniu projektu.

Wykonując te zadania instytucja zarządzająca powinna uwzględniać zasadę równego dostępu do pomocy wszystkich kategorii beneficjentów w ramach programu oraz zapewniać przejrzystość reguł stosowanych przy ocenie projektów.

To właśnie w Umowie o dofinansowanie określono szczegółowo zasady realizacji, prawa i obowiązki stron, konsekwencje naruszeń i nieprawidłowości.

Przystąpienie do realizacji projektów finansowanych w ramach programów operacyjnych jest dobrowolne. Wiąże się jednak z szeregiem obowiązków wynikających z dysponowania środkami publicznymi, które beneficjent bierze na siebie z chwilą przystąpienia do umowy o dofinansowanie projektu. Korzystanie ze środków publicznych zawsze wiąże się z wyższymi wymaganiami co do ich wydatkowania, które winny być wydatkowane w sposób celowy i oszczędny. To Beneficjent ponosi pełną odpowiedzialność za przedstawienie form zabezpieczenia odpowiadającego zapisom umowy. Kilkakrotna zmiana terminu realizacji projektu świadczy o dobrej woli IZ i chęci pomocy Beneficjentowi (zasada pomocniczości).

Faktem w sprawie jest, że powyższa umowa została, skutecznie rozwiązana przez IZ z dniem 23.04.2021 r. Powodem rozwiązania umowy jest stan faktyczny do którego doprowadził Beneficjent nie wywiązując się z zapisów umowy o dofinansowanie. Powoływanie się przez Beneficjenta na stan epidemii, który w Polsce został ogłoszony w marcu 2020 roku, nie ma związku ze sprawą, gdyż pertraktacje z Beneficjentem dotyczące wniesienia zabezpieczenia w oczekiwanej przez IZ RPOWŚ wartości i na okres obowiązywania zgodny z wymogami zapisów §11 ust. 6 umowy o dofinansowanie rozpoczęły się jeszcze w III kwartale 2019 roku, a więc przed wprowadzeniem stanu zagrożenia epidemicznego w kraju. W ocenie Instytucji Zarządzającej w okolicznościach niniejszej sprawy nie mamy do czynienia z naruszeniem zasady trwałości gdyż projekt nie został zrealizowany a Instytucja Zarządzająca prowadzi postępowanie administracyjne na podstawie powszechnie obowiązującego prawa i z przestrzeganiem zasady zaufania do władzy publicznej.

Rozwiązanie umowy o dofinansowanie z Beneficjentem, na podstawie zapisów § 25 ust. 1 pkt 8 umowy stanowiącym, iż Instytucja Zarządzająca może z zachowaniem jednomiesięcznego terminu wypowiedzenia rozwiązać umowę jeżeli Beneficjent: „w sposób rażący nie wywiązuje się z obowiązków nałożonych na niego w niniejszej umowie”, stało się skuteczne w dniu 23.04.2021 r. czyli po upływie okresu jednomiesięcznego wypowiedzenia od dnia doręczenia rozwiązania umowy o dofinansowanie (zgodnie z adnotacją i podpisem widniejącym na potwierdzeniu odbioru rozwiązanie umowy z dnia 12.03.2021 r. zostało skutecznie dostarczone Beneficjentowi w dniu 23.03.2021 r.).

Beneficjent powołał się ponownie w niniejszym wniosku na fakt, iż to niestabilna sytuacja rynkowa, stan epidemii w kraju oraz trudności w realizacji umowy przez ..... przełożyły się na niemożność przedłożenia zabezpieczenia w postaci gwarancji ubezpieczeniowej.

IZ biorąc pod uwagę, iż korespondencja w sprawie uzyskania zabezpieczenia od Beneficjenta, wymaganego zapisami § 11 ust. 6 umowy o dofinansowanie, trwała od III kwartału 2019 roku, nie znalazła logicznego wyjaśnienia dlatego Beneficjent nie zawarł, podnoszonych po otrzymaniu rozwiązania umowy o dofinansowanie, argumentów w piśmie do IZ z dnia 24.06.2020 r., w którym zawniósł o kolejne wydłużenie terminu na dostarczenie gwarancji ubezpieczeniowej do 30 lipca 2020 r. (a więc po wprowadzeniu stanu zagrożenia epidemicznego w kraju). Beneficjent

w piśmie z 24.06.2020 r. nie wskazywał na brak możliwości dostarczenia wymaganego zabezpieczenia ze względu na niestabilną sytuację rynkową czy trudną sytuację ekonomiczną w której znalazł się z powodu pandemii koronawirusa, a jedynie poinformował IZ o ponownym procesowaniu gwarancji ubezpieczeniowej z firmą ubezpieczeniową i konieczności dostarczenia szeregu dokumentów związanych z wymogami firmy ubezpieczeniowej. Co więcej, Beneficjent nie podejmował w 2020 roku żadnych kroków, które sygnalizowałyby Instytucji Zarządzającej, iż Beneficjent znalazł się w trudnej sytuacji ekonomicznej z powodu pandemii koronawirusa. Biorąc pod uwagę powyższe IZ nie znalazła racjonalnych przesłanek aby takie uzasadnienie Beneficjenta uwzględnić. W odniesieniu do informacji zawartej w piśmie, iż Beneficjent dążył do złożenia innej formy zabezpieczenia, która nie była przyjmowana przez IZ należy zaznaczyć, iż o przyczynach niezaakceptowania proponowanej innej formy zabezpieczenia IZ poinformowała Beneficjenta w korespondencji prowadzonej w tej sprawie, ponadto fakt ten został opisany również w rozwiązaniu umowy o dofinansowanie. Samo przedłożenie innej formy zabezpieczenia nie oznacza automatycznej zgody IZ na taką propozycję.

IZ nie zgadza się ze stwierdzeniem, iż rozwiązanie umowy z powodu rażącego nie wywiązywania się Beneficjenta z jej postanowień jest działaniem mechanicznym. Treść rozwiązania umowy o dofinansowanie dokładnie prezentuje stan faktyczny, na podstawie którego podjęto decyzję o rozwiązaniu umowy.

Instytucja Zarządzająca RPOWŚ na lata 2014-2020 stoi na stanowisku, iż, wydłużając Beneficjentowi wielokrotnie termin na wywiązanie się z zapisów umownych, a także umożliwiając Beneficjentowi zaproponowanie innej formy zabezpieczenia w miejsce wymaganego aneksu do gwarancji ubezpieczeniowej, wykazała silną determinację do doprowadzenia do sytuacji, w której Beneficjent wywiąże się z obowiązku wynikającego z zapisów § 11 ust. 6 umowy o dofinansowanie.

Oświadczenie o wypowiedzeniu umowy przez IZ ma niewątpliwie charakter materialnoprawny a zasadność jego dokonania nie stanowi przedmiotu rozważań w niniejszej sprawie (patrz: I SA/OI 334/18 - Wyrok WSA w Olsztynie).

IZ pragnie podkreślić, że szczegółowe zasady dofinansowania projektu oraz prawa i obowiązki beneficjenta z tym związane, regulowane są w formie umowy o dofinansowanie. Powodem zwrotu dofinansowania przez stronę jest ustalenie, że doszło do naruszenia postanowień umowy o dofinansowanie, a tym samym procedur, o których mowa w art. 184 u.f.p., co wypełniło przesłankę z art. 207 ust. 1 pkt 2 u.f.p. Dla wypełnienia dyspozycji normy art. 207 u.f.p. pozostaje bez znaczenia rodzaj naruszenia. Rodzaj naruszenia decyduje jedynie o kwalifikacji z art. 207 ust. 1 pkt 1-3. W sprawie IZ stwierdza, że naruszenia wypełniają dyspozycję z pkt 2 ww. normy. IZ zaznacza, że rozwiązanie umowy o dofinansowanie nastąpiło na podstawie jej § 25 ust. 1 pkt 8, który stanowi, że jeżeli Beneficjent w sposób rażący nie wywiązuje się z obowiązków nałożonych na niego w umowie (patrz § 11 ust. 6). Wystąpienie takiej nieprawidłowości stanowiło podstawę wypowiedzenia umowy i jednocześnie wypełniło przesłankę art. 207 ust. 1 pkt 2 u.f.p. Zatem stanowisko Beneficjenta, że art. 207 u.f.p nie ma zastosowania ponieważ „..... wykorzystał środki zgodnie z przeznaczeniem, bez naruszenia procedur oraz zostały pobrane należnie i we właściwej wysokości” nie może zostać uwzględnione.

W związku z czym, Instytucja Zarządzająca stwierdzając naruszenie przez Stronę ww. zapisu Umowy o dofinansowanie zobowiązana była do określenia kwoty nieprawidłowo wykorzystanego dofinansowania zgodnie z postanowieniami ww. art. 9 ust. 2 ustawy wdrożeniowej.

Ustosunkowując się do zarzutu, że „poszczególne etapy inwestycji zostały przez Beneficjenta zrealizowane, wykorzystał przekazane mu środki zgodnie z umową na realizację projektu, tj. zgodnie z ich przeznaczeniem”, należy podkreślić, iż powodem rozwiązania umowy o dofinansowanie nie jest niezrealizowanie projektu, a niewywiązywanie się przez Beneficjenta z zapisów § 11 ust. 6 umowy o dofinansowanie. Istotne jest, że Beneficjent nie przedstawił wymaganego umową zabezpieczenia, co było podstawą rozwiązania umowy z dniem 23.04.2021 r. czyli po upływie okresu jednomiesięcznego wypowiedzenia od dnia doręczenia rozwiązania umowy o dofinansowanie zważywszy na fakt, iż korespondencja w sprawie uzyskania zabezpieczenia od Beneficjenta, wymaganego zapisami § 11 ust. 6 umowy o dofinansowanie, trwała od III kwartału 2019 roku. Stwierdzenie przez IZ stopnia realizacji projektu nie spowoduje zmiany ustalonego stanu faktycznego, który doprowadził do podjęcia przez IZ decyzji o rozwiązaniu umowy o dofinansowanie.

W celu wykonywania przyjętego programu, instytucja zarządzająca posiada szereg kompetencji określonych w art. 9 ust. 2 ustawy o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020, pozwalających na prawidłowe jego zrealizowanie. W szczególności Instytucja Zarządzająca posiada kompetencje do przygotowania propozycji kryteriów wyboru projektów, wyboru projektów do dofinansowania, zawieranie z wnioskodawcami umów o dofinansowanie projektu lub podejmowanie decyzji o dofinansowaniu projektu, prowadzenie kontroli realizacji programu operacyjnego, w tym weryfikacja prawidłowości wydatków ponoszonych przez beneficjentów. W jej kompetencjach leży, zgodnie z art. 9 ust. 2 pkt 9 ww. ustawy, odzyskiwanie kwot podlegających zwrotowi, w tym wydawanie decyzji o zwrocie środków przekazanych na realizację programów, projektów lub zadań, o której mowa w przepisach o finansach publicznych.

Warunki stawiane Stronie w § 2 Umowy o dofinansowanie wynikają wprost z art. 52 ustawy o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020, gdzie jako podstawę dofinansowania projektu – przyjętego w ramach określonego programu – wskazano m.in. umowę zawartą między beneficjentem a instytucją zarządzającą.

Zauważyć należy, iż Instytucja Zarządzająca jest jedynie dysponentem środków unijnych i ciężką na niej obowiązki związane z odzyskiwaniem środków pobranych czy to nienależnie, czy to z naruszeniem procedur ich wydatkowania. Ze względu na powyższe przytoczone przez Beneficjenta artykuły z kodeksu cywilnego w ocenie Instytucji Zarządzającej, nie mogą mieć zastosowania ponieważ przedmiotem postępowania administracyjnego jest określenie kwoty do zwrotu, terminu od którego nalicza się odsetki i sposobu zwrotu środków na podstawie art. 207 u.f.p. a nie ustalenie czy wypowiedzenie umowy zostało przeprowadzone w sposób prawidłowy.

Okoliczność czy nieprzedłożenie zabezpieczenia wynikało z przyczyn niezawinionych czy nie przez Beneficjenta oraz ustalenie kontrolne czy dotychczasowy sposób wykorzystania środków dofinansowania był zgodny z umową, nie ma znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy dotyczącej określenia kwoty do zwrotu. Stanowisko Beneficjenta wskazujące, że „*brak jest dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego w zakresie umożliwiającym rozstrzygnięcie, co do stwierdzenia naruszenia wytycznych i kryteriów ustalonych przez IZ, charakteru i wagi tych naruszeń i ich oceny w kontekście pojęcia „nieprawidłowość”, w rozumieniu rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 r.*” w analizowanej sprawie jest błędne ponieważ Instytucja Zarządzająca w wyczerpujący sposób

zebrała i rozpatrzyła cały materiał dowodowy co wynika wprost z uzasadnienia. Na podstawie całokształtu materiału dowodowego Zarząd Województwa Świętokrzyskiego jako Instytucja Zarządzająca Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 wydał decyzję nr 111/21 z dnia 25 sierpnia 2021 r. w przedmiocie zwrotu dofinansowania a postępowanie administracyjne zostało przeprowadzone w sposób prawidłowy i wyczerpujący.

Obowiązki państw członkowskich i Komisji w zakresie wydatkowania środków finansowych budżetu Unii doprecyzowano w odpowiednich przepisach Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) NR 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.

Z przepisów tych wynika, że na państwach członkowskich ciąży dwojakiego rodzaju obowiązki: po pierwsze mają ustanowić i zapewnić skuteczne funkcjonowanie systemów zarządzania i kontroli dla realizacji programów operacyjnych, a po drugie, prowadzić działania w odniesieniu do nieprawidłowości: zapobiegać im, wykrywać je, odzyskiwać kwoty wypłacone nienależnie oraz informować Komisję o wykrytych nieprawidłowościach i przebiegu postępowań prowadzonych w tych sprawach (poz. 65 Rozporządzenia ogólnego).

Zgodnie z definicją zawartą w art. 2 pkt. 36 Rozporządzenia ogólnego „nieprawidłowość - oznacza każde naruszenie prawa unijnego lub prawa krajowego dotyczącego stosowania prawa unijnego, wynikające z działania lub zaniechania podmiotu gospodarczego zaangażowanego we wdrażanie EFSI, które ma lub może mieć szkodliwy wpływ na budżet Unii poprzez obciążenie budżetu Unii nieuzasadnionym wydatkiem”.

Przesłanki nieprawidłowości odnoszą się do zachowania sprawcy, które może polegać zarówno na działaniu, jak i na zaniechaniu działań, oraz do skutków tego zachowania. Konieczne jest bowiem, by zachowanie to spowodowało szkodę w budżecie Wspólnot (Unii) lub w budżetach zarządzanych przez Wspólnoty (Unię), albo szkodę taką mogło powodować. Pojęcie "szkoda" użyte w omawianej definicji oznacza uszczerbek finansowy dokonany w budżecie Unii lub w budżetach zarządzanych przez Unię, albo uszczerbek finansowy, na jaki budżety te zostały narażone. Wynika stąd, że faktyczne wystąpienie uszczerbku finansowego nie jest przesłanką konieczną dla zakwalifikowania zachowania jako nieprawidłowości, wystarczy bowiem sama możliwość jego wystąpienia.

Mając na uwadze omówioną powyżej definicję nieprawidłowości, obowiązującą w prawie wspólnotowym, należy więc wskazać, iż skutki finansowe wynikające z danego naruszenia, na jakie mógł być narażony budżet Wspólnoty mają wymiar nie tylko rzeczywisty (udowodniony), ale również i wymiar potencjalny (trudny do oszacowania).

W związku z powyższym, odnosząc się powyżej omówionego naruszenia postanowień umowy o dofinansowanie należy odnieść się do ww. definicji nieprawidłowości i niejako trzech elementów składowych ją tworzących. Nieprawidłowość oznacza każde naruszenie prawa unijnego lub prawa krajowego dotyczącego stosowania prawa unijnego. Beneficjent w analizowanej sprawie naruszył postanowienia § 11 ust. 6 umowy o dofinansowanie. Naruszeniem w analizowanej sprawie jest brak możliwości ustanowienia zabezpieczenia w oczekiwanej przez IZ wartości i na okres obowiązywania zgodny z wymogami zapisów § 11 ust. 6 umowy o dofinansowanie, zgodnie z § 25 ust. 1 pkt 8 umowy o dofinansowanie (patrz Aneks nr 06).

Wytyczne w zakresie kwalifikowalności wydatków nie stanowią może wprost aktu prawa krajowego, jednakże jak już wyżej wskazano zgodnie z ustawą wdrożeniową stanowią podstawę systemu realizacji RPOWŚ na lata 2014-2020, a co za tym idzie można im przyznać niejako przymiot aktu prawa.

Naruszenie zatem przez Stronę procedur opisanych w Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków, w tym w umowie o dofinansowanie projektu dało Organowi podstawę do stwierdzenia obowiązku zwrotu tych środków jako wykorzystanych sprzecznie z tymi procedurami.

Zgodnie z ugruntowanym już w poprzedniej perspektywie finansowej orzecznictwem sądów administracyjnych takie istotne naruszenie przez Stronę procedury obowiązującej przy wykorzystaniu otrzymanego dofinansowania, określonej w umowie o dofinansowanie, stanowi wystarczającą podstawę do przyjęcia, że zaistniała przesłanka określona w art. 207 ust. 1 pkt 2 u.f.p, uzasadniająca wydanie decyzji określającej kwotę dofinansowania podlegającą zwrotowi (wyrok NSA sygn. akt: II GSK 732/11).

Materialnoprawne przesłanki zwrotu przez Stronę środków przeznaczonych na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich określa art. 207 ust. 1 pkt 2 u.f.p. Zgodnie z tym przepisem w przypadku, gdy środki przeznaczone na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich są wykorzystane z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184, podlegają zwrotowi przez beneficjenta wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, liczonymi od dnia przekazania środków, w terminie 14 dni od doręczenia ostatecznej decyzji stwierdzającej ten obowiązek.

W przypadku zaistnienia przesłanek skutkujących żądaniem zwrotu środków, instytucja zarządzająca orzeka w formie decyzji (art. 207 ust 9 u.f.p i odpowiednio art. 9 ust. 2 pkt 9 lit. a ustawy wdrożeniowej).

Nie ulega wątpliwości, iż w przypadku zaistnienia okoliczności skutkujących żądaniem zwrotu środków, instytucja zarządzająca orzeka w trybie administracyjnym. Ponadto należy podkreślić, że z normy zawartej w art. 207 u.f.p wynika, że procedury zwrotu, o których mowa w tym przepisie mają charakter powszechnie obowiązującego przepisu prawa.

W tym stanie rzeczy przesłanki zwrotu środków determinuje treść art. 207 u.f.p. Istotą postępowania administracyjnego w sprawie zwrotu środków jest wyłącznie stosunek administracyjny, który wymaga ustalenia jednej z przesłanek o których mowa w art. 207 niniejszej u.f.p.

W sytuacji gdy Instytucja Zarządzająca rozpoznająca wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy stwierdzi brak podstaw do jej uchylenia ma obowiązek wydać decyzję o utrzymaniu w mocy zaskarżonej decyzji, zgodnie z art. 138 § 1 pkt 1 k.p.a.

W świetle powyższego Zarząd Województwa Świętokrzyskiego, jako Instytucja Zarządzająca Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 orzeka jak w sentencji.

Wydając decyzję, Zarząd Województwa Świętokrzyskiego oparł się na następujących dokumentach:

- 1) Umowa o dofinansowanie nr: RPSW..... z dnia 01.06.2017 r. wraz z Aneksami nr: RPSW..... z dnia 04.07.2017 r., RPSW..... z dnia 05.09.2017 r., RPSW..... z dnia 27.09.2017 r., RPSW..... z dnia 05.04.2018 r RPSW..... z dnia 08.06.2018 r RPSW..... z dnia 19.11.2018 r.,
- 2) Wytyczne w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020,
- 3) Regulamin jednoetapowego konkursu zamkniętego nr RPSW.02.05.00-IZ.00-26-030/16 wraz z załącznikami,
- 4) Wniosek o dofinansowanie projektu nr RPSW..... wraz z załącznikami tj. dokumentacją konkursową,
- 5) Wnioski o płatność wraz z załącznikami tj. dokumentacją finansową,
- 6) Dyspozycje wystawienia zlecenia płatności współfinansowania UE na rzecz Beneficjenta w ramach Osi Priorytetowej 2 RPOWŚ na lata 2014-2020, Działanie 2.5,
- 7) Pismo Instytucji Zarządzającej znak: IR-V.432.13.0632.2019 z dnia 01.10.2019 r.,
- 8) Wniosek Beneficjenta z dnia 16.10.2019 r.,
- 9) Pismo Instytucji Zarządzającej znak: IR-V.432.13.0632.2019 z dnia 31.10.2019 r.,
- 10) Wniosek Beneficjenta z dnia 27.11.2019 r.,
- 11) Pismo Instytucji Zarządzającej znak: IR-V.432.13.632.2019 z dnia 10.12.2019 r.,
- 12) Pismo Instytucji Zarządzającej znak: IR-V.432.13.632.2019 z dnia 22.01.2020 r.,
- 13) Wniosek Beneficjenta z dnia 30.03.2020 r.,
- 14) Wniosek Beneficjenta z dnia 24.06.2020 r.,
- 15) Pisma Instytucji Zarządzającej znak: IR-V.432.13.632.2019 z dnia 29.04.2020 r, 18.06.2020 r. oraz 10.07.2020 r.,
- 16) Pismo Beneficjenta z dnia 31.07.2020 r.,
- 17) Pismo Instytucji Zarządzającej – rozwiązanie umowy, znak: IR-V.432.13.632.2019 z dnia 12.03.2021 r. wraz z pismem przewodnim z dnia 18.03.2021 r.,
- 18) Pismo Beneficjenta dot. rozwiązania umowy z dnia 01.04.2021 r.,
- 19) Pismo Instytucji Zarządzającej znak: IR-V.432.13.632.2019 z dnia 16.04.2021 r. oraz z dnia 21.04.2021 r.,
- 20) Pismo Instytucji Zarządzającej znak: IR-XIV.432.2.177.2021 z dnia 10.05.2021 r., tj. wezwanie do zwrotu,
- 21) Pismo Beneficjenta z dnia 10.05.2021 r.,
- 22) Pismo Instytucji Zarządzającej znak: IR-V.432.13.632.2019 z dnia 20 maja 2021 r.,
- 23) Pismo Beneficjenta z dnia 10.06.2021 r.,
- 24) Pismo Instytucji Zarządzającej znak: IR-XIV.432.2.177.2021 z dnia 11.06.2021 r., tj. zawiadomienie o wszczęciu postępowania administracyjnego,
- 25) Pismo Instytucji Zarządzającej znak: IR-V.432.13.632.2019 z dnia 22 czerwca 2021 r.,
- 26) Pismo Beneficjenta z dnia 28.06.2021 r. dwukrotnie przesłane do Instytucji Zarządzającej,
- 27) Pismo Instytucji Zarządzającej znak: IR-XIV.432.2.177.2021 z dnia 14.07.2021 r., tj. zawiadomienie o wydłużeniu terminu załatwienia sprawy,
- 28) Postanowienie Zarządu Województwa Świętokrzyskiego NR 132/21 z dnia 28 .07.2021 r.,
- 29) Pismo Instytucji Zarządzającej znak: IR-XIV.432.2.177.2021 z dnia 02.08.2021 r., tj. zawiadomienie o zebranych materiale dowodowym,

- 30) Decyzja nr 111/21 Zarządu Województwa Świętokrzyskiego z dnia 25 sierpnia 2021 r. w sprawie zwrotu kwoty dofinansowania wraz z należnymi odsetkami,
- 31) Wniosek Beneficjenta o ponowne rozpatrzenie sprawy z dnia 12 września 2021 r.,
- 32) Pismo Instytucji Zarządzającej znak: IR-XIV.432.2.177.2021 z dnia 21.09.2021 r., tj. zawiadomienie o zebranych materiale dowodowym.

POUCZENIE

Decyzja jest ostateczna w administracyjnym toku instancji. Na decyzję służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach w terminie 30 dni od dnia doręczenia niniejszej decyzji za pośrednictwem Zarządu Województwa Świętokrzyskiego.

Wpis od skargi w sprawie należności pieniężnej objętej zaskarżonym aktem wynoszącej ponad 100 000,00 zł wynosi 1 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 2 000,00 zł i nie więcej niż 100 000,00 zł. Strona ma prawo ubiegać się o zwolnienie od kosztów albo przyznanie prawa pomocy.

MARSZAŁEK

WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

ANDRZEJ BĘTKOWSKI

Decyzja została sporządzona w trzech jednobrzmiących egzemplarzach, które otrzymują:

- 1) Beneficjent: ....., ...
- 2) a/a – (2 egzemplarze).